

**Villa Hockeyn päihdekuntoutuksen käyneiden nuorten
osallisuuden tukeminen kotiutumisen kehittämisessä**

Opinnäytetyö 2015
Mikkelin ammattikorkeakoulu
Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma
Jani Heino

Johdanto

- Opinnäytetyöni aihe on ajankohtainen, koska kuntoutusjaksot ovat lyhentyneet merkittävästi (3-4 kuukautta)
- Työelämän tavoitteena on saada laatua asiakkaiden kotiutumiseen
- Kokoonnuin nuorten kanssa ja keskustelimme mahdollisesta kehittämishankkeesta, jossa heillä on keskeinen rooli. Asiakkaat innostuivat ajatuksesta

Tausta

- Villa Hockey on 16–29-vuotialle nuorille suunnattu huume kuntoutuskoti. Villa Hockey sijaitsee Ylöjärven Kurussa Seitsemisen kansallispuiston vieressä. Kuntoutus perustuu lääkkeettömyyteen, yhteisöllisyyteen ja toiminnallisuuteen. Asiakkaat tulevat Villa Hockeyyn kuntoutukseen 60 eri kunnasta.
- Kuntoutuksen kesto on 2-5 kuukautta. Asiakkaan kanssa laaditaan henkilökohtainen kuntoutussuunnitelma. Kuntoutussuunnitelma sisältää lähitavoitteet ja pitkänajan tavoitteet ja keinot niihin. Myös edistyminen kirjataan kuntoutussuunnitelmaan. Kuntoutuksen viikko-ohjelma sisältää päivittäiset hoitoryhmät, liikunnan sekä toiminnallisuuden. Asiakkaat työskentelevät kirjallisia tehtäviä sekä käyvät omaohjaajakeskusteluja. Kuntoutukseen kuulu myös lääkäri- ja psykiatripalvelut. Asiakkailta on mahdollista osallistua myös NA-itsehoitoryhmiin.
- Asiakkaille tehdään yksilöllinen jälkihuoltosuunnitelma. Suunnitelman laadinnassa käytetään kotiutumisen kohteena olevan kunnan tai kaupungin palveluita. Asiakkaille pyritään saamaan ohjelmaa päiviin kuten esimerkiksi työpajatoiminta, kuntouttava työ-toiminta tai työharjoittelu. Asiakkaat valitsevat mahdollisista palveluista mieluisimman. Asiakkaat lisäävät myös suunnitelmaansa siivouspäivät sekä itsehoitoryhmissä käymisen. Suunnitelmat olleet hyviä, mutta niissä on ollut pysyminen hankalaa

Tarve

- Kehittämishankkeen tarve nuorten osallisuuden tukemisesta kotiutumisen kehittämisessä on työelämän näkökulmasta tärkeä ja tarpeellinen. Lyhentyneet kuntoutusjaksot tuovat ongelmia tärkeään nivelvaiheeseen joka on kotiutuminen.
- Asiakkailta saatava kokemuksellinen asiantuntijuus kotiutumisen kehittämiseen on tarpeellinen ja käyttämätön näkökulma. Työelämän tavoitteena on parantaa asiakkaiden kotiutumista ja asiakkaiden osallisuuden tukeminen on tähän vastaus.

Osallisuus

- Nivala (2008) toteaa osallisuus käsitteestä, että se on Suomessa ollut keskusteluissa termi jota on suosittu noin 15 vuotta. Termin teoreettiseen määrittelyyn ei ole kiinnitetty huomiota ja käsitettä on käytetty synonyymina syrjäytymiselle sekä osallistumiselle.
- Kiilakoski (2012) avaa käsitettä artikkelissaan katsomalla mitä käytöllä voidaan saavuttaa. Artikkelin jakaa tästä lähtökohdasta osallisuustoimet kahteen kategoriaan. Ensimmäinen kategoria on sosiaalinen osallisuus, jossa nuorten kuulumista yhteisöihin halutaan vahvistaa sekä kiinnittymistä lähiympäristöihin halutaan tukea. Toinen kategoria on poliittinen osallisuus. Kyse on silloin vaikuttamisesta, vallanjakamisesta ja päätöksen tekoon osallistumisesta.
- Hämäläinen(2008.19) katsoo käsitettä sosiaalipedagogisesta näkökulmasta ja erityisesti siihen liittyvästä kieliopista. Sosiaalipedagoginen kielioppi ei kuvaa eikä selitä ilmiötä itsessään, vaan olennaista on myös kysymys nuorten osallisuuden edistämisestä. Nuorten osallisuutta ei voi käsitellä ilman sen edistämisen näkökulmaa.

Osallisuus

- Hari (2015) tuo artikkelissaan esille osallisuuden merkityksen huumeongelmasta selviämiseen. Artikkelissa kerrotaan rotille tehdyistä kokeista, jotka osoittavat yhteiskuntaan kuulumattomuuden suureksi syyksi huumeiden käyttöön. Hän viittaa artikkelissaan myös Vietnamissa palvelleisiin sotilaisiin, joista moni oli koukussa heroiniin.
- Nuorten osallisuus jäsentyy sosiaalipedagogisessa viitekehyksessä kasvamiseen yhteiskunnan jäseneksi ja huono-osaisuuden lievittämiseen ja ehkäisemiseen. Nämä näkökulmat kietoutuvat toisiinsa käytännössä ja teoriassa. Hämäläinen(2008)

Tulevaisuusverstas

- Kehittämismenetelmäksi valitsin tulevaisuusverstaan. Osallistuminen on keskeistä menetelmässä. Osallistuminen on ollut aktiivisempaa tulevaisuusverstaissa verrattuna kursseihin ja kokouksiin. Verstaissa ihmisten luovuus herää ja heillä on mahdollisuus ilmaista sitä avoimesti. (Jungk-Müllert 1987)

Tulos

- Nuoret saivat aikaan konkreettisia toimenpiteitä: facebook ryhmä kotiutuneille, yhteydenpito, musikaalisuus kuntoutukseen sekä adressin päättäjille http://www.adressit.com/16-28v_nuorten_huumekuntoutuksen_maksusitoumuksen_pidentamiseksi
- Tulevaisuusverstaan menestyksen arviointi vain hanke-ehdotusten perusteella joita se tuottaa ei ole ainoastaan merkityksellinen. Sitä tulee arvioida osallistujien käyttäytymiseen ja mieliin jäävillä jäljillä. Usein ryhmässä vallitsee euforia ja autuus. Kokemusta voi kuvata unohtumattomana. (Jungk-Müllert 1987)
- *”En mä tiennyt, että me voidaan vaikuttaa”*

Olisiko sosiaalipedagogiikka vastaus päihdekuntoutuksen kehittämiseen?